

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ТРУДА,
СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
Д-Р ХАСАН АДЕМОВ

КОПИЕ:
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

Уважаеми д-р АДЕМОВ,

Във връзка с нашата кореспонденция по преписка № 753-08-24/20.10.2017 г. и постъпилите чрез Комисията по труда, социалната и демографската политика предложения от Омбудсмана на Република България по § 6 от ЗИД на КТ № 754-01-40 (техен Изх. № 04-127/15.11.2017г.), приложено изпращам мотивираното становище на Консултативния съвет по законодателството.

Становището е изготвено от проф. д.ю.н. Ангел Калайджиев, д-р Таня Бузева и проф. д-р Екатерина Матеева и е съгласувано в оперативен порядък с Председателя на Консултативния съвет по законодателството, проф. Огнян Герджиков и с проф. Красимира Средкова, член на Направление „Гражданскоправни отрасли“.

С уважение,

ИНА КИЛЕВА

СЕКРЕТАР НА КОНСУЛТАТИВНИЯ СЪВЕТ
ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО

МОТИВИРАНО СТАНОВИЩЕ

по § 6 от ЗИД на КТ № 754-01-40

(във вр. постъпили предложения от Омбудсмана на Република
България в Комисията по труда, социалната и демографската политика на
15.11.2017г.)

Изготвено от: проф. д.ю.н. Ангел Калайджиев, д-р Таня Бузева и
проф. д-р Екатерина Матеева

Съгласувано с: Председателя на Консултативния съвет по
законодателството и проф. Красимира Средкова - член на Направление
„Гражданскоправни отрасли“

Предмет на становището е предложение на Омбудсмана за създаване на нов § 2а, с който се допълват чл. 402, ал. 1 от Кодекса на труда (КТ), и § 6 от Заключителните разпоредби на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда № 754-01-40, в който се предлагат изменения в Търговския закон (ТЗ).

1. Първото предложение е за създаване на нов § 2а от Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-40, с който се допълва чл. 402, ал. 1 КТ чрез създаване на нова т. 6 в ал. 1, като се предвижда всички контролни органи по чл. 399–401 КТ да бъдат оправомощени да подават писмена молба по чл. 625 ТЗ за откриване на производство по несъстоятелност.

Предложението не може да бъде подкрепено. Освен че се нуждае от редакционно прецизиране, тази нова т. 6, с оглед на предлаганото за нея систематично място в чл. 402, ал. 1 КТ, ще овластява по същество **всички контролни органи по глава XIX КТ с правото да искат откриване на производство по несъстоятелност по отношение на работодател -- длъжник по неизплатени трудови възнаграждения**. Подобно разширяване на процесуалната легитимация на лицата и органите, които могат да инициират производство по несъстоятелност, и то за вземания, които нямат търговски характер, създава опасност за гражданския оборот. Вън от това предложената разпоредба влиза в логическо противоречие с предлаганото допълнение в чл. 625 ТЗ (§ 6, точка 3 от законопроекта), с което в кръга на легитимираните да искат откриване на производство по несъстоятелност субекти се добавя изрично само ИА "Главна инспекция по труда".

Подобна идея може да бъде подкрепена, ако с правомощие да иска образуване на производство по несъстоятелност бъде овластена само **Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“** към Министъра на труда и социалната политика. С оглед упражняваните от него функции контролният орган по чл. 399 КТ – Изпълнителна агенция

„Главна инспекция по труда“ към Министъра на труда и социалната политика разполага с достатъчна информация за наличие на състояние на неплатежоспособност на определен търговец. От друга страна, обстоятелството, че активно легитимиран ще бъде само един, и то специализиран контролен държавен орган, само по себе си е гаранция срещу злоупотреба с процесуалното право да се иска образуване и откриване на производство по несъстоятелност.

Ако това правомощие на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ се посочва изрично в КТ, то систематичното му място би следвало да бъде като ал. 3 на чл. 399 КТ (който урежда правното положение на ГИТ) или като самостоятелен нов чл. 405б КТ „Искане на образуване на производство по несъстоятелност на търговец“.

2. Второто предложение на Омбудсмана е за създаване на нова т. 2 в § 6 от Заключителните разпоредби на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-40, с която да се измени чл. 608, ал. 3 ТЗ, като накрая се добавят думите „в това число на начислени трудови възнаграждения към най-малко една трета от наетите лица за повече от два месеца“.

Предложението може да бъде подкрепено по принцип, но систематическото място на новия текст следва да бъде в чл. 608, ал. 1 ТЗ, който урежда понятието за неплатежоспособност, а не в ал. 3 на чл. 608 ТЗ, с който е създадена оборима презумпция за неплатежоспособност. Това е така, защото оборимата презумпция по ал. 3 на чл. 608 може да се приложи само ако неизпълнението на задължения по трудови договори се уреди като основание за неплатежоспособност – действащата в момента правна уредба не познава подобно основание.

По тази причина **предлагаме да се създаде нова т. 4 в ал. 1 на чл. 608 ТЗ** със следното съдържание:

„4. задължение за изплащане на трудови възнаграждения към най-малко една трета от работниците и служителите, което не е изпълнено повече от два месеца.“

3. Третото предложение е за създаване на нова т. 3 в § 6 от Заключителните разпоредби на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-40, с която да се измени и допълни чл. 625 ТЗ, като се уреди изрична процесуална легитимация на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ да подава молба за откриване на производство за неплатежоспособен работодател.

Предложението следва да бъде подкрепено по същество, като би могло да бъде редактирано така:

„както и от Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ при изискуеми и неизпълнени за повече от два месеца задължения за трудови възнаграждения към най-малко една трета от работниците и служителите на търговеца.“

Не е необходимо в текста да се посочват доказателствата, с които молителят ще установява твърденията си за неплатежоспособност (констативни протоколи), тъй като следва да бъдат допустими всякакви писмени доказателства.

4. Последното предложение е за създаване нова т. 4 в § 6 от Заключителните разпоредби на Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда, № 754-01-40, като се измени и допълни ал. 3 на чл. 628 ТЗ и изрично се посочи в тази разпоредба, че към молбата си по чл. 625 ТЗ Изпълнителната агенция прилага констативния протокол, с който са установени неизплатените трудови възнаграждения.

Предложението не може да бъде подкрепено в този вид, защото ограничава Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ при установяване на твърденията ѝ – молителят следва да може да прилага към молбата си всякакви писмени доказателства за неплатежоспособността на длъжника, както е предвидено в ал. 2 на чл. 628 ТЗ. По тази

причина би следвало да се допълни ал. 2 на чл. 628 ТЗ, като след думата „кредиторът“ се добавят думите „или Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

ПРОФ. ОГНЯН ГЕРДЖИКОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСУЛТАТИВНИЯ СЪВЕТ ПО ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО**

ПРОФ. Д.Ю.Н. ЕКАТЕРИНА МАТЕЕВА

**РЪКОВОДИТЕЛ НА НАПРАВЛЕНИЕ „ГРАЖДАНСКОПРАВНИ
ОТРАСЛИ“**